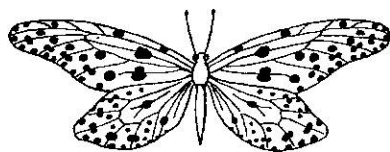

Nhàn Oi, Chào Người

Thân tặng hiền nội

N.D.S.

Lời Tác Giả: Sau đây là một câu chuyện giả tưởng, nói lên thú an nhàn của một người về hưu sau những năm làm việc cho một hãng tư Mỹ. Nếu quý ái hữu thấy trong chuyện có sự trùng hợp nào với trường hợp ngoài đời thì xin xem đó là một sự ngẫu nhiên.

***

Chiếc phi cơ phản lực đạt cao độ bay chỉ định và lướt êm trong bầu trời buổi mai trong sáng. Phi công vừa tắt dấu hiệu "Cấm Hút Thuốc" và các chiêu đãi viên bắt đầu sửa soạn đồ giải khát cho hành khách. Linh với tay xuống chiếc xách tay để dưới chân với ý định lấy hồ sơ ra làm việc. Đó là một thói quen Linh đã có sau ngày qua Mỹ, làm việc cho một hãng kỹ sư cố vấn tư, giữ một chức vụ điều khiển trong hãng và thường đi công tác cho hãng. Công việc của hãng rất bận rộn, khi nào sắp đi công

tác lại càng bận hơn, làm không hết trước khi đi. Thêm vào đó, lịch trình đi công tác lúc nào cũng được hoạch định tối đa cho công việc của hãng, ít khi có thời giờ rảnh rỗi cho cá nhân người đi công tác, kể cả buổi tối. Vì vậy, Linh cũng như những nhân viên đồng cấp thường phải dùng tất cả hay một phần lớn thời giờ trên phi cơ để làm việc thêm mới giải quyết hết công việc.

Nhưng hôm nay tay của Linh không tìm thấy hồ sơ mà lại đụng vào một cuốn sách dày cộm. Linh cầm lên: đó là một cuốn truyện Linh vừa mua tuần trước. Linh chợt nhớ là mình đang cùng với vợ đi qua một thành phố miền Đông để thăm con gái và rể vừa có con đầu lòng. Ngồi bên cạnh vợ, Linh thấy tất cả sự thú vị của chuyến đi này: ngoài niềm hân hoan được gặp lại người thân và thấy cháu ngoại lần đầu tiên, Linh không phải lo nghĩ gì về công việc của hãng nữa, trên máy bay cũng như sau khi đến nơi, vì Linh đã về hưu

được nửa tháng nay. Linh ngồi ngả đầu trên lưng ghế, nhắm mắt lại, sung sướng nghĩ đến sự thảnh thơi của tâm trí, sự thoải mái khỏi phải làm những điều mình không thích, và sự thích thú sẽ được làm những điều từ lâu mình muốn làm nhưng không có thời giờ.

Ý định về hưu đến với Linh cách đây khoảng hai năm. Hồi đó Linh đang phụ trách việc quản trị những dự án về cơ sở vận tải cho hãng. Trách nhiệm rất phức tạp vì bao gồm các giai đoạn từ tìm công việc mới, giao tế, lập và trình đề án (proposal), dự thầu, qua thực hiện dự án làm sao cho đúng thời trình, phẩm chất kỹ thuật tốt và chi phí không quá ngân sách, đến quản lý nhân viên, quản trị tài chánh làm sao để công việc đem lời về cho hãng. Trách nhiệm này càng ngày càng trở nên khó khăn vì mấy năm gần đây kinh tế trì trệ khiến ngân sách về tài công tác và đại tu bổ trong lãnh vực công cũng như tư bị cắt giảm trầm trọng.

Hậu quả là công việc đã khan hiếm lại càng khan hiếm thêm, làm cho sự cạnh tranh giữa các hãng kỹ sư cố vấn tư càng ngày càng mãnh liệt, đưa đến tình trạng những hãng đứng đắn, thận trọng trong nghề ít lấy được công việc và nếu lấy được thì cũng với một giá thầu có mức lời rất thấp. Vì mức lời thấp, chi phí chung (overhead) của hãng phải bị tiết giảm, gây ra những hậu quả bất lợi cho khả năng sinh lợi (profitability) của dự án và hoạt động tìm công việc mới (marketing) cho hãng.

Trong hoàn cảnh khó khăn ấy, Linh cũng cố gắng chu toàn được công việc nhưng với một giá càng ngày càng đắt: Linh phải làm việc nhiều giờ hơn và chịu nhiều áp lực tinh thần hơn. Bởi vậy, khi hãng đề nghị Linh giữ một chức vụ cao hơn với trách nhiệm nhiều hơn, Linh đã

từ chối. Không những hăng lấy làm lạ vì ít ai từ chối lên chức, mà chính Linh cũng ngạc nhiên về quyết định của mình vì Linh bản tính thường hiếu động và thích thử thách.

Hồi ở Việt Nam cũng như sau khi qua Mỹ, Linh lúc nào cũng có một thái độ tích cực, sẵn sàng đón nhận những công việc mới với trách nhiệm gia tăng và khó khăn hơn. Ở Mỹ, Linh đã khởi đầu từ chức vụ điều khiển một nhóm kỹ sư và chuyên viên khoảng 10 người và lần lần tiến lên chức vụ điều khiển những nhóm đông hơn, đến cả 100 người, bao gồm đủ các ngành kiến trúc, công chánh, kiến tạo, điện, cơ khí. Linh cũng nhận đi phục vụ cho hãng ở những nơi xa, ngắn cũng như dài hạn, trong cũng như ngoài nước Mỹ. Nhưng bây giờ Linh không còn thấy hăng hái như trước nữa. Sau 20 năm phục vụ ở Việt Nam và 18 năm ở Mỹ, Linh nhận ra rằng cuộc đời không phải chỉ có làm việc mà còn có những điều khác quan trọng hơn. Linh muốn dành nhiều thời giờ hơn cho gia đình và cho chính mình. Từ đó, sự thử thách của công việc không còn hấp dẫn đối với Linh và ý định về hưu nẩy mầm trong trí Linh.

Linh nhận thấy mình có thể về hưu trong một tương lai gần. Con cái của Linh đã trưởng thành, không còn cần đến sự yểm trợ tài chánh của vợ chồng Linh. Căn nhà đang ở, vợ chồng Linh sẽ trả góp xong tiền vay ngân hàng trong hai năm. Cũng trong hai năm nữa, vợ chồng Linh sẽ hội đủ điều kiện để hưởng phụ cấp an sinh xã hội. Linh ước tính số tiền phụ cấp này, cộng với số tiền lời hàng năm mà quỹ 401k của Linh có thể đem lại (hãng của Linh không có lương hưu), sẽ đủ cho vợ chồng Linh sinh sống nhàn hạ. Linh không lo chuyện dư thời giờ hàng ngày và không biết làm gì sau khi về hưu vì Linh biết Linh có rất nhiều chuyện

để làm. Linh chỉ hơi ngại là vợ Linh, từ lâu quen sống thung dung một mình trong những giờ Linh ở sở, sẽ có thấy vương vís, khó chịu hay không một khi Linh về hưu và có mặt quanh quẩn ở nhà nhiều hơn. Linh đem ý định về hưu ra bàn với vợ. Đa ý thức được sự thay đổi thái độ của Linh đối với công việc trong thời gian gần đây, vợ Linh không ngạc nhiên lắm khi nghe Linh nói đến chuyện về hưu. Vợ Linh đồng ý với những nhận định của Linh và khuyến khích Linh tiến hành dự định về hưu.

Cách đây một năm, Linh báo cho hãng biết trước ý định về hưu của mình để hãng tiện tìm người thay thế và sắp đặt lại công việc. Hãng rất ngạc nhiên nghe Linh muốn về hưu vì hãng thấy Linh còn trẻ, mạnh khỏe, và mối tương quan giữa hãng và Linh rất tốt đẹp. Hãng hỏi Linh hãng phải làm những gì để Linh tiếp tục làm cho hãng thêm một thời gian nữa. Linh nửa đùa nửa thật nói sẽ nhận ở lại nếu hãng cho Linh một công việc ít nhọc nhàn tinh thần hơn, đủ cấp bậc và lương thấp hơn cũng được. Hãng cho biết không thể hiện Linh một công việc như vậy và rất tiếc phải để cho Linh về hưu. Hãng và Linh đồng ý về một thời trình chuyển tiếp theo đó trong 3 tháng cuối Linh sẽ giảm số giờ làm việc hàng tuần từ 40 giờ dần dần xuống còn 8 giờ cho đến khi Linh về hưu. Linh muốn như vậy để sự chuyển tiếp của mình từ tình trạng làm việc toàn thời gian qua tình trạng nghỉ việc hẳn hoi quá đột ngột. Ngày làm việc cuối cùng của Linh, hãng đã tổ chức một buổi lễ giã từ, trao kỷ vật và tặng phẩm, với sự hiện diện của gia đình Linh, nhân viên các cấp của hãng và đại diện các hãng bạn. Linh rời hãng với buồn vui lẫn lộn vì hãng đã đối với Linh rất chí tình.

Trong 3 tháng làm việc cuối

cùng, Linh thấy dả lần lần hưởng được sự thoải mái không còn phải làm những điều gây nhức đầu cho mình, như là:

— Sáng thức dậy sớm, chiều đi làm về trễ.

— Lái xe đi làm hay đi họp và bị kẹt xe.

— Dự những buổi họp hay những cuộc hội thoại (conference calls) dài và vô bổ.

— Đi dự những buổi tiếp tân hay những bữa ăn trưa, ăn tối để giao tế với các thân chủ hiện có hoặc các nhân vật có triển vọng trở thành thân chủ (prospective clients).

— Đi dự hội nghị của các hội đoàn chuyên nghiệp (professional societies) như ASCE, APWA, AIAA, v.v., với mục đích chánh là móc nối thân chủ (client networking).

— Nghiên cứu, soạn thảo và trình bày các đề án công tác để dự thầu, tuy biết rằng tỷ lệ có thể được lựa chọn rất thấp.

— Làm việc với những thân chủ có nhân viên dự án (project staff) bất tài, vô trách nhiệm hoặc thiếu tinh thần hợp tác.

— Chịu đựng các hãng phụ thầu thiếu số thiếu khả năng nhưng ưa khiêu nài, kiện tụng.

Cũng trong 3 tháng đó, Linh đã dùng những ngày nghỉ để bắt đầu làm những điều mình thích làm từ lâu nhưng chưa có thời giờ, và trải nghiệm thời trình mới của mình, như là:

— Sáng thức dậy và tối đi ngủ trễ hơn trước.

— Làm việc nhà mỗi tuần như hút bụi, làm vườn, và chơi thể thao như đánh gôn, quần vợt, vào những ngày trong tuần, để dành thời giờ cuối tuần cho con cháu ở gần.

— Dành thêm thời giờ hàng ngày cho việc xem Internet và Web

(xem tiếp trang 125)